

[Kurt Brauer.]

det andet nævnes det i betænkning nr. 573, at når vi skal revidere til sin tid, så skal vi gå over til en mere behovspræget sundhedspleje, og at man bør ophøre med at føre tilsyn, hvor der åbenbart ikke er behov til stede. Hvis vi lavede en revision nu efter disse retningslinjer, ville vi så ikke kunne spare en del arbejdskraft, der kunne sættes ind på de 100 tomme sundhedsplejerskepladser, som vi har i dag? En anden hovedgrund til, at vi ikke kan gøre ordningen obligatorisk i dag, er nemlig, at vi mangler uddannede mennesker til varetagelse af arbejdet, og det kunne man måske komme ud over ved en omlægning af ordningen over hele landet og en mere rationel anvendelse af de sundhedsplejersker, der er til rådighed.

Med sådanne tanker vil SF gå til udvalgsarbejdet. Kan man fjerne vor mistanke dér om, at det faktisk godt ville kunne lade sig gøre at skabe en obligatorisk ordning i dag, så vil vi kunne tilslutte os forslaget. I modsat fald agter vi at stemme imod ved tredje behandling.

Kjær Rasmussen: Allerede ved sundhedsplejerskeordningens ikrafttræden i 1963 blev det overvejet at gøre det til en pligt for kommunerne at ansætte sundhedsplejersker. Dengang blev spørgsmålets afgørelse udskudt til folketingsåret 1967-68, der var revisionsåret; men under henvisning til, at der dengang var nedsat et udvalg til at undersøge sundhedsplejerskernes arbejde, skete der heller ikke noget i 1967-68, og i 1970 kommer så det nedsatte udvalg med en betænkning.

I det nye forslag om udskydelse af revision, som vi har til behandling her i dag, anfører indenrigsministeren adskillige årsager til, at man altså heller ikke nu kan komme videre med en generelt gældende sundhedsplejerskeordning. Jeg skal ikke her behandle alle ministerens argumenter, kun pege på et af de væsentligste, nemlig den nuværende mangel på sundhedsplejersker. I den forbindelse kunne man jo spørge indenrigsministeren: hvad gøres der egentlig for at afhjælpe denne mangel? Ja, fra september 1970 er kapaciteten, antallet af uddannelsespladser, blevet forøget med 50 pct. ved oprettelsen af en sygeplejerskehøjskole i København. Det siges i bemærkningerne til lovforslaget,

at der kan forventes uddannet 45 sundhedsplejersker årligt, hvilket svarer til det antal, der i de kommende år går af på grund af alder eller af andre årsager. Udvalget har beregnet, at der årligt er et behov for tilgang af 65 sundhedsplejersker. Samme sted siges det; at der ved undervisningsårets begyndelse i 1970-71 var 71 ansøgere til påbegyndelse af uddannelse i København og Århus. Der blev kun optaget 45, og herefter må det være naturligt at spørge ministeren: hvorfor blev der ikke optaget flere, når nu mangelen er så voldsom? Var ansøgerne ikke kvalificerede til optagelse, eller hvad var årsagen? Var det pladsmæssige hensyn?

Vor opfattelse er den, at man i stedet for de evindelige udskydelser skulle gribe fat om nælden og udvide uddannelseskapaciteten, for så vidt angår sundhedsplejerskeuddannelsen. Det er her, man må starte, og endelig må man gøre stillingerne mere attraktive. Men det koster penge, naturligvis, og dybest set er det vel dem, indenrigsministeren — og regeringen naturligvis også — ønsker at spare.

Vi kan altså ikke forsvare at være med på indenrigsministerens præmisser, fordi disse resulterer i udsættelse af tiltrængte sociale forbedringer. Jeg bliver måske lige nødt til at minde om den katastrofalt høje børnedødelighed, der vitterlig findes i visse dele af Jylland.

Indenrigsministeren (H. C. Toft): Jeg deler den opfattelse, som alle ordførere har givet udtryk for, at der er behov for flere sundhedsplejersker, i alt fald behov for, at man får udvidet de muligheder, der skal være til stede for at imødekomme et naturligt krav og ønske hos de forældre med børn, der har behov derfor, og jeg vil derfor gerne sige, at det ikke er et ønske fra min side, at man skal holde igen. Når jeg derfor har fremsat det lovforslag, vi her behandler, om en udskydelse af revisionen, vil jeg gerne understrege, at der ikke står, at det er en udskydelse af revisionen til 1973-74, men der står senest i 1973-74.

Jeg forstod på fru Karen Dahlerup Andersen, at hun mente, at man ikke kunne afvente det fra socialdemokratiets side. Jeg vil derfor gerne gøre opmærksom på, at betænkningen blev afgivet, jeg tror, det var i november måned 1970; og som normalt, når